

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petiti-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrt leta 2 kron; ista naj se pošilja Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Novi volilni red za Štajarsko

Nova postava za deželnozborske volitve na Štajarskem, katero je deželni zbor sprejel v svoji seji dne 10. t. m., se glasi takole:

Deželni red:

Člen I. §§ 3 in 12 deželnega reda za vojvodino Štajarsko z dne 26. februarja 1861, dež. zak. št. 20, se v dosednji svoji obliki razveljavi in se v bodoče glasi takole:

- § 3. Deželni zbor ima 71 članov, namreč:
- a) oba škofa, sekovskega in lavantinskega;
 - b) rektorja graškega vseučilišča;
 - c) 68 izvoljenih poslancev, in sicer:

I. 12 poslancev veleposestva, II. 25 poslancev po volilnem redu označenih mest in trgov, potem trgovskih in obrtnih zbornic, III. 23 poslancev ostalih občin vojvodine Štajarske, IV. 8 poslancev občega volilnega razreda.

§ 12. Enega deželnega odbornika izvolijo po volilnem razredu veleposestnikov izvoljeni poslanci (§ 3 I.), enega poslanci mest in trgov ter trgovskih in obrtnih zbornic (§ 3 II.) in enega pa po volilnem razredu kmetijskih občin (§ 3 III.) izvoljeni poslanci izmed članov deželnega zbora.

Ostale tri deželne odbornike po posamezno izvoli cel deželni zbor (§ 3. I, II, III in IV) iz svoje sredine.

Vaška taka volitev se izvrši z absolutno večino. Ako se s prvo in drugo volitvijo ne do seže absolutna večina, se mora vršiti med onima osebama ožja volitev, ki ste dobili pri drugi volitvi največ glasov.

Pri enakosti glasov odloči žreb.

Člen II. Določbe § 3 te postave stopijo v veljavo takoj po izvršitvi prvih volitev deželnih poslancev iz občega volilnega razreda (§ 3. IV).

Druge določbe pa postanejo veljavne šele od prvega dne po razglasitvi postave, takoj ko postane prazno mesto enega ali več dež. odbornikov, katere mora voliti cel deželni zbor, naj pozneje pa po prihodnjih novih občin volitvah v deželni zbor.

Člen III. Mojemu ministru notranjih zadev je naloženo, da izvede to postavo.

Volilni red.

Člen I. Po cesarskem patentu z dne 26. februarja 1861, leta, dež. zak. št. 20, izdani in po postavah z dne 18. januarja 1867, dež. zak. št. 4 in 5, z dne 13. jan. 1869, dež. zak. št. 7, in z dne 6. maja 1884, drž. zak. št. 7 predruža čeni volilni red za vojvodino Štajarsko se predruža in popolni, s tem da se v sledečem navedeni paragrafi zamenijo, oziroma se popolnijo z dodatki ali vstavki sledečih določb:

§ 7. Volilni okraji za volilni razred kmetijskih občin so sestavljeni iz več sodnih okrajev.

Sodni okraji se razumejo v onem obsegu, ki ga imajo ob času volitev, ne razumejo se pa v sodnih okrajih one občine, ki so vrejene v volilni razred mest in trgov (§ 2.). Ako se usta novi nov sodni okraj, imajo volilci novopostanovljenega sodnega okraja do izdajanja novega deželnozborskega volilnega reda svojo volilno pravico v onem okraju, v katerem so bili pred ustano vitvijo novega volilnega okraja.

V volilnih okrajih kmetijskih občin je vsaka krajevna občina, ki šteje po zadnjem ljudskem štetju 400 prebivalcev, volilni okraj.

Krajevne občine s 400 ali manj prebivalcev volijo praviloma skupaj s sosednjo občino istega sodnega okraja, za kar se določijo skupinski volilni kraji. Te skupinske volilne kraje določi na-

mestnik po posvetovanju z deželnim odborom navedbenim potom.

V vsakem volilnem okraju kmetijskih občin določi namestnik, katere krajevna občina je v istem glavni volilni okraj.

V krajevnih občinah, ki so teritorialno posebno prostrane ali pa imajo tako nengodno lego, da je prihod v volilni kraj zvezan z velikimi težnjami, se more določiti več volišč in odrediti volilce zanje po alfabetičnem redu ali teritorialni pristojnosti, da se volilec udeležba pri volitvah zljajša. Pri teritorialni razdelitvi se sme kot najmanjša enota določiti katastralna občina. To odredbo stori namestnik v sporazumu z deželnim odborom in želji občinskega predstojnika (župana) navedbenim potom. Tudi v tem slučaju določi namestnik, kateri volilni kraj (volišče) je v občini glavni.

§ 8. V § 6 pod točkami 4, 6, 14 in 16 na vedeni volilni okraji volijo po dva, ostalih 15 okrajev pa po enega poslanca.

Volici vseh v istem volilnem okraju ležečih občin (izvzeta so ona mesta in trgi, ki imajo po § 2. pravico voliti svojega poslanca) tvorijo eno volilno celoto.

§ 8a. Za volitev osmih poslancev občega volilnega razreda (§ 3 IV dež. reda) tvorijo:

1. Gradec, notranje mesto in predmestja en volilni okraj.

2. Sodni okraji: graška okolica, Frohnleiten, Vildon, Voitsberg, skupaj en volilni okraj.

3. Sodni okraji: Bruck Aflenz, Kindberg, Mürtzschlag, Marjino Celje, Esenerz, St. Gallen, Weiz, Birkfeld Hartberg, Friedberg, Voral, Pöllau, skupaj en volilni okraj.

4. Sodni okraji: Leoben, Mautern, Judenburg, Knittelfeld, Obdach, Oberzeiring, Murau, Oberwölz, Neumarkt, Liezen, Rottenmann, Gröb

LISTEK.

Iz dolgega časa

Ruski spisal Maksim Gorki.
(Konec)

Vedro je rožljalo, rog je tulil in tul, Matvej Jegorovič se je smejal, da se je ob kolena tolkel. Tudi njegov pomočnik se je smejal ob pogledu na Gomosova, ki je stal obupan pred njimi, ves siv v obrazu, rahel nasmeh na tresočih se ustnicah. Za njim je stala nepremično, kakor oka menela, Arina in sklonila glavo na prsa.

„Timotej in Arina“

Sta ljubezen si odkrila...

je pel Luka in kazal Gomosovu grde obraze. Vojak pa je stopil k Gomosovu, držal rog ob njegovem ušesu in trobil.

„No, pojdite zdaj... no... vzemi njeno roko!“ je kričal predstojnik, skoraj brez sapa od smeha. Na stopnicah je sedela njegova žena, se zvijala z ene na drugo stran in kričala:

„Mozček... zadosti... ah! jaz umiram!“

„Za eden ča-ek radosti“

Je danih tisoč žalosti!“

je pel Nikolaj Petrovič Gomosovu v obraz.

„Bog živi novoporočence!“ je zaklical Matvej Jegorovič, ko je Gomosov odhajal. In vsi štirje so kričali: „Hura!“

Arina je glavo vzdignila in šla poleg Gomosova s polodprtimi ustnicami, in roke so ji visle brez moči ob telesu. Njene oči so topo gledale v dajavo, videle so pa komaj kaj —

„Možček, zapovej jima, da se poljubita... ha, ha ha!“

„To je bridko, vidva novoporočence!“ je kričal Nikolaj Petrovič in Matvej Jegorovič se je naslonil ob vrata, ker od smeha ni mogel stati. Vedro pa je rožljalo, rog je trobil in tulil in Luka je plesal.

In Nikolaj Petrovič je lica zopet naplnil in trobil z ustnicami:

„Trumtrumtrum! Tra-ra-ra!“

Gomosov je šel v skladišče in se tam skril. Arina je obstala na dvorišču v sredi teh znorelih ljudi, ki so kričali, smejali se, ji zvižgali v ušesa in skakali okrog nje v divji veselosti. Stala je pred njimi z nepremičnim obrazom kuštrava umazana, usmilenje vzbujajoča in smešna.

„Ženin je odšel, ona pa je ostala.“ je kričal Matvej Jegorovič, kačič na Arino in se od smeha zvijal. Arina se je ozrla nanj in šla ob skladišču — vun v stepe. Zvižganje, kričanje in smeh so ji sledili.

„Zadosti! Nehajte!“ je zaklicala Sofja Ivanovna. „Dajte ji časa, da se zave! Kmalu mora obed pripraviti.“

Arina je šla v stepe, tja, kjer je stalo veliko žito ob železnični progi. Šla je počasi, kakor človek, ki je globoko zamišljen.

„Kaj? Kaj?“ je vpraševal Matvej Jegorovič udeležence šale, ki so si najmanjše malenkosti v obnašanju „novoporočencev“ pripovedovali. In vsi so se smejali. Nikolaj Petrovič pa je našel celo priliko eno svojih modrosti povedati:

„Ča je zares kaj smešnega —

Je greh, se ne smejeti.“

je rekel Sofji Ivanovni in dostavil poučljivo:

„Pa preveč smejeti se — škoduje.“

...

V tistih dneh so se na postaji veliko smejali, toda slabo jedli, ker Arina ni prišla kuhati, in je obed predstojnica sama pripravljala. Toda tudi slaba jed jim ni pregnala dobre volje.

Gomosov ni zapustil skladišča prej, kakor je imel službo, in ko se je prikazal, je moral iti v predstojnikovo pisarno in tam ga je povpraševal Nikolaj Petrovič med smehom Matvej Jegorovičevim in Lukinem, kako je svojo krašotico zapeljal.

„V originalnosti — je ta greh sam v svoji vrsti.“ je rekel Nikolaj Petrovič načelniku.

„To je zares greh.“ je rekel temno se smehljajoč promenjač. Vedel je, da se mu bodo manj smejali, če bude Arina črniti. Pripovedoval je:

„Od začetka je vedno z očmi mežikala...“

ming, Irdning, Schladming, Aussee, skupaj en volilni okraj.

5. Sodni okraj: Feldbach, Fehring, Fürstentfeld, Kirchbach, Gleisdorf, Lipnica, Ščavnica, skupaj en volilni okraj.

6. Sodni okraj: Radgona, Omurek, Arvež, Arnovž, Marenberg, Maribor, Slov. Bistrica, skupaj en volilni okraj.

7. Sodni okraj: Celje, Vransko, Gornji grad, Laško, Šoštanj, Konjice, Slov. gradec, skupaj en volilni okraj.

8. Sodni okraj: Ptuj, Ormož, Št. Lenart, Rogatec, Šmarje, Brežice, Korze, Sevnica, Ljutomer, Gornja Radgona, skupaj en volilni okraj.

Kar se tiče obsega sodnih okrajev kakor tudi za slučaj, da se ustanovi nov sodni okraj, veljajo določbe drugega odstavka § 7.

§ 8b. Vsak v § 8a navedeni volilni okraj voli po enega poslanca.

Vsi volilci vsakega volilnega okraja tvorijo eno volilno celoto.

V § 8a navedenih volilnih okrajih je vsaka krajevna skupina, ki šteje po zadnjem ljudskem štetju nad 400 prebivalcev, volilni kraj.

Krajevne občine s 400 ali manj prebivalcev volijo praviloma združene s sosedno občino istega sodnega okraja v zato odločenih skupnih volilnih krajih. Te skupne volilne kraje določi namestnik v sporazumu z deželnim odborom naredbenim potom.

V § 8a navedenih volilnih okrajih so, in sicer v volilnih okrajih 1 in 2 mesta Gradec, v volilnih okrajih 3 do 8 pa mesta Bruck ob Muri, Leoben, Feldbach, Maribor, Celje in Ptuj glavni volilni kraji za volilne okraje v katerih so vrejena.

Predpisi v zadnjem odstavku § 7, ki se tičejo določitve večih volišč v področju ene krajevne občine, veljajo tudi za krajevne občine, ki pripadajo v § 8a navedene volilne okraje.

§ 12. Poslanci v § 2 navedenih mest in trgov in v § 6 navedenih kmetijskih občin se volijo potom neposredne volitve onih k temu zase upravičenih moških občanov, ki imajo avstrijsko državljanstvo in plačujejo na leto najmanj 10 K direktnih davkov, ako niso po § 17 od volilne pravice izključeni ali izvzeti.

V teh volilnih razredih imajo nadalje volilno pravico v občini, v kateri stanujejo, brez ozira na to, ali plačajo kaj davka, vsi duhovniki, ki opravljajo pastirstvo v dotičnem kraju, dvorni, državni, državne železnice, deželnih in javnih fondov uradniki, potem umirovljeni, izven službe ali v evidenci se nabavajoči častniki po poklicu (med njimi tudi avditorji, vojaški zdravniki in četni računovodje) in vojaški duhovniki, nadalje ravno taki ali trajno ali začasno aktivno službujoči vojaški uradniki, nadalje odvetniki, notarji in osebe, ki so dosegle akademsko čast ali pa so na kakih tuzemskih visokih šol do-

vršili v dokaz znanstvene strokovne izvežbanosti v to predpisane države izpite in javni učitelji, javni sodrugi pridobinskih podjetij in so lastniki posestev imajo v teh volilnih razredih volilno pravico, ako imajo osebno kvalifikacijo za volilno pravico po določbah prvega odstavka tega paragrafa in če odpada od direktnih davkov, predpisanih za skupno podjetje ali posestvo, tudi njim najmanj letnih 10 kron.

§ 13. Poslance, ki jih voli obči volilni razred, (IV. § 3 dež. reda) volijo neposredno vsi samoupravičeni avstrijski državljani moškega spola, ki so dovršili 24. leto, ki niso od volitev izključeni ali izvzeti (§ 17) in so do dneva razpisa volitev vsaj šest mesecev bivali v dotični občini.

§ 14. Volilna pravica v § 3 dež. reda za vojvodino Štajarsko označenih volilnih razredih I, II in III ne izključuje volilne pravice v obdem volilnem razredu: v ostalem pa sme vsak svojo volilno pravico izvrševati samo v enem volilnem okraju.

Pravilne mora vsak volilec svojo volilno pravico izvrševati samo osebno.

Izjemoma smejo volilci izmed veleposestev svojo volilno pravico izvrševati po pooblaščenju. Ženske in aktivno služboči vojski, vojaški uradniki so izvzeti, morejo svojo volilno pravico izvrševati samo po njih določenih pooblaščenjih. Pooblaščenec mora imeti volilno pravico v tem volilnem razredu in sme zastopati samo enega volilca.

Kdor ima volilno pravico v veleposestvu, ne sme voliti v nobenem volilnem okraju volilnega razreda mest in trgov in kmetijskih občin, in kdor ima volilno pravico v volilnem razredu mest in trgov, ne sme voliti v razredu kmetijskih občin.

Ako ima volilec mestne skupine ali kmetijskih občin obenem pravico voliti v večih občinah, izvršuje svojo volilno pravico v oni občini, kjer redno biva, ako nima v nobeni izmed onih rednega bivališča, pa v oni, kjer plača največ direktnih davkov.

§ 15. V mestih in trgih, katerih prebivalci so s prebivalci okolice združeni v eno krajevno občino, imajo volilno pravico v skupini mest in trgov samo v § 12 označeni prebivalci mest in trgov, ki imajo volilno pravico, izključeno pa je kmetijsko prebivalstvo.

(Dalje prihodnjic.)

Celjske in štajarske novice.

(Premeščen je) na lastno prošnjo poštni asistent g. Franc Irgolič iz Celja v Maribor. Na njegovo mesto pride g. Martin Gratz iz Ptuja.

(Častnim občanom) je imenovala občina Zamarkovo z Lormanjem dež-sodnega svetnika g. dr. Kronvogla.

(Porotne obravnave) se prično v Celju prihodnji ponedeljek. V torek bo stal pred porotniki bivši tajnik celjskega okrajnega zastopa Josip Kosem.

(Občni zbor „Narodne Čitalnice v Celju“), ki se je vršil v sredo dne 18. t. m. v društvenih prostorih, je otvoril predsednik dr. Sernec z nagovorom zbranim udom, spomnivši se umrlih dveh odličnih članov društva gg. dr. Šukljeta in Janeza Zupanca, katerih poslednji je posebno sodeloval pri zgraditvi celjskega „Narodnega doma“. V častni njihov spomin se zborovalci dvignejo s sedežev. Tajnik g. Mirnik prečita nato zapisnik zadnjega občnega zbora, kateri se brez debate odobri. Čitalnica je imela začetkom leta 1911, koncem leta 196 članov. Društvo je priredilo Silvestrov večer in plesni venček. Ustanovilo je „ruski kružok“ pod vodstvom dr. Gvidona Serneca. Poročilo tajnika se vzame brez debate na znanje. Dohodki so znašali 3767 K 48 v, stroški pa 3718 K 22 v, preostanka 49 K 26 v. Društvo ima 41 časopisov. Knjižnica ima okrog 1500 knjig. Prejemki godbenega odseka znašajo 6902 K 71 v, izdatki 6847 K 91 v, ostanka torej 54 K 80 v. Celjska narodna godba je nastopila 22 krat. Čistega premoženja ima godba 3292 K 02 v. Računi se odobri. Na predlog g. Salmiča se voli per acclamationem za g. predsednika v 27 tič g. dr. Sernec. Izvoljeni so bili v odbor gg. dr. Dečko, prof. Kožuh, prof. Suhač, Mirnik, dr. Hrašovec, dr. Vrečko, dr. Kukovec, Rebek; kot namestniki pa gg. Lončar, Salmič, Vavken in dr. Schwab. Kot pregledovalci računov so izvoljeni gg. dr. Brendič, Voglar in Kapus. Dolgotrajna debata se je razvila o predlogu glede opustitve vsakoletnega „čitalniškega plesa“. Ples ostane, kakor je bil dosedaj. Drugih točk ni bilo na sporedu, na kar je predsednik dr. Sernec ob pol 12. uri zvečer zaključil občni zbor.

(Imenovanje.) Absolvirani pravnik g. Rudolf Sark je imenovan avskultantom pri okrožnem sodišču v Sarajevu. Torej zopet en Slovenec, ki je moral za kruhom iz svoje domovine, ker ga doma, med svojim narodom ne dobi vsled sovraštva voditelja graškega nadsodišča proti Slovencem sploh in slovenskim uradnikom posebej. Koliko si je že prizadevalo in si še prizadeva slovensko časopisje, da bi razkrilo svetu naravnost nerazumljivo, ker pravega izraza ne smemo rabiti, postopanje zagrizenega nemškega nacionalca na predsedniškem mestu graškega nadsodišča, koliko so si že prizadevali naši poslanci, pa vse zastonj — Gleispach ostane Gleispach. Zadnja številka našega lista je bila zaplenjena valed notice, v kateri smo nekoliko pojasnili to Gleispachovo naklonjenost napram slovenskemu narodu, dasiravno je bila vsaka pičica te notice resnična. Ako se nekoliko oziramo na zgornj objavljeno imenovanje in na splošno delovanje graškega zatiralca slovenskega življa v c. kr.

„Z očmi je mežkala? Ha-ha-ha! Nikolaj Petrovič predstavljajte si, kako mu je mežkala! Čudno!“

„Torej mežkala je, in jaz sem to videl in mislil: — Ti se gotovo norčuješ! Potem je rekla — veš ti, jaz ti bodem srajce šivala!“

„Toda ni v šivanju moč...“ je opomnil Nikolaj Petrovič in rekel načelniku: „To je, da veste, od Nekrasova — iz pesmi „Elegantna in pobožna“. Nadaljuj, Timotej!“

In Timotej je nadaljeval, skrajaj boječe, potem se je pa vedno bolj lagal, videč, da mu koristi.

Ta pa, o kateri je govoril, je ležala med tem v stepi. Šla je globoko v valoveče se žito, tam se je vrgla težko na tla in je ležala dolgo na zemlji. Ko je solce njen hrbet preveč s svojimi žarki ožgalo, se je vlegla na hrbet in si zakrila obraz z rokami, da ne bi videla presvetlega neba s svojim žgočim solncem.

Žitno klasje je suho šumljalo okoli ženske, potlačene od sramote, in neštevilni črički so cvrčali v žitu. Bilo je vroče. Hotela je moliti, toda ni mogla — pred njenimi očmi so plesali smejoči se spačeni obrazi, in v njenih ušesih je donelo Lukino petje, smešno-žalostno tulenje rogo in smeh. Od tega ali od vročine je je dušilo v prsih in odpela si je obleko in izpostavila svoje telo solčnim žarkom, mogoče je pričakovala

da bo de lažje d'hala. In ko je solnce na njo žgalo, se je je polastil čut, kako bi prodiralo prsa žareče železo. Težko je vzdihala in šepetala zdaj pa zdaj:

„Gospod! usmili se!“

Pa je suho šepetanje klasja in brezskrbno petje čričkov ji je donelo v odgovor. Če je vzdignila glavo v žito, je videla njegov zlati blesk in strebo, na postaji. Drugega se ni videlo nič v brezmejni, rumeni ravnini, nad katero se je razprostiralo modro nebo, in Arini se je zdelo, kakor bi bila sama na zemlji, kakor bi ležala sredi nje in da ne bo de nihče več prišel, ki bi delil z njo težo samote — nikoli in nikoli.

Proti večeru je slišala klicati:

„Arina! Ariska! Vrag, kje pa tičiš?“

Eden glas je bil vojakov, drugi Lukin. Hotela je glas tretjega slišati, toda on je ni klical, in jokala je grenke solze, ki so tekale po njenem kozavem obrazu na prsa. Jokala je in drgnila gola prsa ob suho, toplo zemljo, da bi oglušila tisti žgoči čut, ki jo je v prsih vedno bolj mučil. Jokala je in molčala, premagala vzdihne kakor bi se bala, da jo kdo sliši, ki ji lahko jok prepove.

Ko se je stemnilo, je šla počasi proti postaji. Ko je prišla do postaje, se je naslonila ob klet, kjer je dolgo stala in v stepo gledala. Tovorni vlaki so prihajali in odhajali — slišala je, kako je pravil vojak njeno sramoto sprevednikom

in kako so se ti smejali. Bila je tiha, mesečna noč... smeh je odmeval daleč po stepi, kjer so se komaj zvišgi vlakovi slišali.

„Gospod! usmili se!“ je vzdihovala žena in se stiskala na steno. Toda ti vzdih ji niso olajšali teže, ki je stiskala njeno srce.

Proti jutru je šla previdno pod streho in se obesila z vrvo, na kateri je prej perilo sušila.

Čez dva dni so našli Arino po smradu, ki ga je razširjalo njeno truplo; potem so začeli ugaдати, kdo je temu kriv? Nikolaj Petrovič je dokazal do počca, da je Gomosov kriv. Potem je vdaril načelnik promenačja v obraz in mu gromče zapovedal molčati.

Prišla je policija in začela preiskovati. Prišli so do zaključka, da je trpela Arina na melanholiji... Delavcem se je zapovedalo, pokopati jo v stepi. Ko se je to zgodilo — je vladal na postaji zopet mir in red.

In zopet so živeli njeni prebivalci štiri minute v štirindvajsetih urah, obupani od dolgega časa in brepenenja po ljudeh, od vročine in pomanjkanja dela, in zrl so polni zavisti za vlaki, ki so drinili dan za dnem mimo njih.

Po zimi pa, če so zvišgali po stepi sneženi viharji v groznih glasovih in pokrili postajnico s snegom, — tedaj je življenje za njene prebivalce še samotnejše in dolgočasnejše.

ming, Irdning, Schladming, Aussee, skupaj en volilni okraj

5. Sodni okraj: Feldbach, Fehring, Fürstentfeld, Kirchbach, Gleisdorf, Lipnica, Ščavnica, skupaj en volilni okraj

6. Sodni okraj: Radgona, Cmurek, Arvež, Arnovž, Marenberg, Maribor, Slov. Bistrica, skupaj en volilni okraj

7. Sodni okraj: Celje, Vransko, Gornji grad, Laško, Šoštanj, Konjice, Slov. gradec, skupaj en volilni okraj

8. Sodni okraj: Ptuj, Ormož, Št. Lenart, Rogatec, Šmarje, Brežice, Kozje, Sevnica, Ljutomer, Gornja Radgona, skupaj en volilni okraj

Kar se tiče obsega sodnih okrajev kakor tudi za slučaj, da se ustanovi nov sodni okraj, veljajo določbe drugega odstavka § 7

§ 8 b. Vsak v § 8 a navedeni volilni okraj voli po enega poslanca

Vsi volilci vsakega volilnega okraja tvorijo eno volilno celoto.

V § 8 a navedenih volilnih okrajih je vsaka krajevna skupina, ki šteje po zadnjem ljudskem štetju nad 400 prebivalcev, volilni kraj.

Krajevne občine s 400 ali manj prebivalcev volijo praviloma združene s sosedno občino istega sodnega okraja v zato odločenih skupnih volilnih krajih. Te skupne volilne kraje določi namestnik v sporazumu z deželnim odborom naredbenim potom

V § 8 a navedenih volilnih okrajih so, in sicer v volilnih okrajih 1 in 2 mesto Gradec, v volilnih okrajih 3 do 8 pa mesta Bruck ob Muri, Leoben, Feldbach, Maribor, Celje in Ptuj glavni volilni kraji za volilne okraje v katerih so vrejena.

Predpisi v zadnjem odstavku § 7, ki se tičejo določitve večih volišč v področju ene krajevne občine, veljajo tudi za krajevne občine, ki pripadajo v § 8 a navedene volilne okraje.

§ 12. Poslanci v § 2 navedenih mest in trgov in v § 6 navedenih kmetijskih občin se volijo potom neposredne volitve onih k temu zase upravičenih moških občanov, ki imajo avstrijsko državljanstvo in plačujejo na leto najmanj 10 K direktnih davkov, ako niso po § 17 od volilne pravice izključeni ali izvzeti.

V teh volilnih razredih imajo nadalje volilno pravico v občini, v kateri stanujejo, brez ozira na to, ali plačajo kaj davka, vsi duhovniki, ki opravljajo pastirstvo v dotičnem kraju, dvorni, državni, državne železnice, deželnih in javnih fondov uradniki, potem umirovljeni, izven službe ali v evidenci se nahajajoči častniki po poklicu (med njimi tudi avditorji, vojaški zdravniki in četni računovodje) in vojaški duhovniki, nadalje ravno taki ali trajno ali začasno aktivno službujoči vojaški uradniki, nadalje odvetniki, notarji in osebe, ki so dosegle akademsko čast ali pa so na kaki tuzemski visoki šoli do-

vršili v dokaz znanstvene strokovne izvežbanosti v to predpisane državne izpite, in javni učitelji.

Javni sodrugi pridobinskih podjetij in lastniki posestev imajo v teh volilnih razredih volilno pravico, ako imajo osebno kvalifikacijo za volilno pravico po določbah prvega odstavka tega paragrafa in če odpada od direktnih davkov, predpisanih za skupno podjetje ali posestvo, tudi njim najmanj letnih 10 kron.

§ 13. Poslance, ki jih voli občini volilni razred, (IV. § 3 dež. reda) volijo neposredno vsi samoupravičeni avstrijski državljani moškega spola, ki so dovršili 24. leto, ki niso od volitev izključeni ali izvzeti (§ 17) in so do dneva razpisa volitev vsaj šest mesecev bivali v dotični občini.

§ 14. Volilna pravica v § 3 dež. reda za vojvodino Štajarsko označenih volilnih razredih I, II in III ne izključuje volilne pravice v občem volilnem razredu; v ostalem pa sme vsak svojo volilno pravico izvrševati samo v enem volilnem okraju

Pravilno mora vsak volilec svojo volilno pravico izvrševati samo osebno.

Izjemoma smejo volilci izmed veleposestev svojo volilno pravico izvrševati po pooblaščenju. Ženske in aktivno služboči vojski, vojaški uradniki so izvzeti, morejo svojo volilno pravico izvrševati samo po njih določenih pooblaščenjih. Pooblaščenec mora imeti volilno pravico v tem volilnem razredu in sme zastopati samo enega volilca.

Kdor ima volilno pravico v veleposestvu, ne sme voliti v nobenem volilnem okraju volilnega razreda mest in trgov in kmetijskih občin, in kdor ima volilno pravico v volilnem razredu mest in trgov, ne sme voliti v razredu kmetijskih občin.

Ako ima volilec mestne skupine ali kmetijskih občin obenem pravico voliti v večih občinah, izvršuje svojo volilno pravico v oni občini, kjer redno biva, ako nima v nobeni izmed onih rednega bivališča, pa v oni, kjer plača največ direktnih davkov.

§ 15. V mestih in trgih, katerih prebivalci so s prebivalci okolice združeni v eno krajevno občino, imajo volilno pravico v skupini mest in trgov samo v § 12 označeni prebivalci mest in trgov, ki imajo volilno pravico, izključeno pa je kmetijsko prebivalstvo.

(Dalje prihodnjic.)

Celjske in štajarske novice.

(Premeščen je) na lastno prošnjo poštni asistent g. Franc Irgolič iz Celja v Maribor. Na njegovo mesto pride g. Martin Gratz iz Ptuja.

(Častnim občanom) je imenovala občina Zamarkovo z Lormanjem dež-sodnega svetnika g. dr. Kronvogla.

(Porotne obravnave) se prično v Celju prihodnji ponedeljek. V torek bo stal pred porotniki bivši tajnik celjskega okrajnega zastopa Josip Kosem.

(Občni zbor „Narodne Čitalnice v Celju“), ki se je vršil v sredo dne 18. t. m. v društvenih prostorih, je otvoril predsednik dr. Sernec z nagovorom zbranim udom, spomnivši se umrlih dveh odličnih članov društva gg. dr. Šukljeta in Janeza Zupanca, katerih poslednji je posebno sodeloval pri zgraditvi celjskega „Narodnega doma“. V častni njihov spomin se zborovalci dvignejo s sedežev. Tajnik g. Mirnik prečita nato zapisnik zadnjega občnega zbora, kateri se brez debate odobri. Čitalnica je imela začetkom leta 1911, koncem leta 156 članov. Društvo je priredilo Silvestrov večer in plesni venček. Ustanovilo je „ruski kružok“ pod vodstvom dr. Gvidona Serneca. Poročilo tajnika se vzame brez debate na znanje. Dobodki so znašali 3767 K 48 v, stroški pa 3718 K 22 v, preostanka 49 K 26 v. Društvo ima 41 časopisov. Knjižnica ima okrog 1500 knjig. Prejemki godbenega odseka znašajo 6902 K 71 v, izdatki 6847 K 91 v, ostanka torej 54 K 80 v. Celjska narodna godba je nastopila 22 krat. Čistega premoženja ima godba 3292 K 02 v. Računi se odobre. Na predlog g. Salmiča se voli per acclamationem za g. predsednika v 27. tič g. dr. Sernec. Izvoljeni so bili v odbor gg. dr. Dečko, prof. Kožuh, prof. Suhač, Mirnik, dr. Hrašovec, dr. Vrečko, dr. Kukovec, Rebek; kot namestniki pa gg. Lončar, Salmič, Vavken in dr. Schwab. Kot pregledovalci računov so izvoljeni gg. dr. Brenčič, Voglar in Kapuš. Dolgotrajna debata se je razvila o predlogu glede opustitve vsakoletnega „čitalniškega plesa“. Ples ostane, kakor je bil dosedaj. Drugih točk ni bilo na sporedu, na kar je predsednik dr. Sernec ob pol 12. uri zvečer zaključil občni zbor.

(Imenovanje) Absolvirani pravnik g. Rudolf Sark je imenovan avskultantom pri okrožnem sodišču v Sarajevu. Torej zopet en Slovenec, ki je moral za kruhom iz svoje domovine, ker ga doma, med svojim narodom ne dobi vsled sovraštva voditelja graškega nadsodišča proti Slovenskem spleh in slovenskim uradnikom posebej. Koliko si je že prizadevalo in si še prizadeva slovensko časopisje, da bi razkrilo svetu naravnost nerazumljivo, ker pravega izraza ne smemo rabiti, postopanje zagrizenega nemškega nacionalca na predsedniškem mestu graškega nadsodišča, koliko so si že prizadevali naši poslanci, pa vse zastonj — Gleispach ostane Gleispach. Zadnja številka našega lista je bila zaplenjena vsled notice, v kateri smo nekoliko pojasnili to Gleispachovo naklonjenost napram slovenskemu narodu, dasiravno je bila vsaka pičica te notice resnična. Ako se nekoliko oziramo na zgornj objavljeno imenovanje in na splošno delovanje graškega zatiralca slovenskega življa v c. kr.

„Z očmi je mežikala? H-h-h-h! Nikolaj Petrovič predstavljajte si, kako mu je mežikala! Čudno!“

„Torej mežikala je, in jaz sem to videl in mislil: — Ti se gotovo norčuješ! Potem je rekla — veš Ti, jaz Ti bodem spraje šivala!“

„Toda ni v šivanju moč!“ je opomnil Nikolaj Petrovič in rekel načelniku: „To je, da veste, od Nekrasova — iz pesmi „Elegantna in pobožna“. Nadaljuj, Timotej!“

In Timotej je nadaljeval, skrajaj boječe, potem se je pa vedno bolj lagal, videč, da mu koristi.

Ta pa, o kateri je govoril, je ležala med tem v stepi. Šla je globoko v valoveče se žito, tam se je vrgla težko na tla in je ležala dolgo na zemlji. Ko je solce njen hrbet preveč s svojimi žarki ožgalo, se je vlegla na hrbet in si zakrila obraz z rokami, da ne bi videla presvetlega neba s svojim žgočim solncem.

Žitno klasje je suho šumljalo okoli ženske, potlačene od sramote, in neštevilni črčki so cvrčali v žitu. Bilo je vroče. Hotela je moliti, toda ni mogla — pred njenimi očmi so plesali smejoči se spačeni obrazi, in v njenih ušesih je donelo Lukino petje, smešno-žalostno tulenje rogovo in smeh. Od tega ali od vročine jo je dušilo v prsih in odpela si je obleko in izpostavila svoje telo solčnim žarkom, mogoče je pričakovala

da bode lažje d'hala. In ko je solnce na njo žgalo, se je je polastil čut, kako bi prodiralo prsa žareče železo. Teško je vzdihala in šepetala zdaj pa zdaj:

„Gospod! usmili se!“

Pa je suho šepetanje klasja in brezskrbno petje črčkov ji je donelo v odgovor. Če je vzdignila glavo v žito, je videla njegov zlati blek in strebo na postaji. Druga se ni videlo nič v brezmejni, rumeni ravnini, nad katero se je razprostiralo modro nebo, in Arina se je zdelo, kakor bi bila sama na zemlji, kakor bi ležala sredi nje in da ne bode nihče več prišel, ki bi delil z njo težo samote — nikoli in nikoli.

Proti večeru je slišala klicati:

„Arina! Arinka! Vrag, kje pa ti si?“

Eden glas je bil vojaški, drugi Lukin. Hotela je glas tretjega slišati, toda on je ni klical, in jokala je grenke solze, ki so tekle po njenem kozavem obrazu na prsa. Jekala je in drgnila gola prsa ob suho, toplo zemljo, da bi oglušila tišči žgoči čuti, ki jo je v prsih vedno bolj mučil, dokala je in molčala, premagala vzdihne, kakor bi se hala, da jo kdo sliši, kaj lahko je prepove.

Ko se je stemnilo, je šla počasi proti postaji. Ko je prišla do postaje, se je naslonila ob klet, kjer je dolgo stala in v stepe gledala. Tovorni vlaki so prihajali in odhajali — slišala je kako je pravil vojak njeno sramoto sprevednikom

in kako so se ti smejali. Bila je tiha, mesečna noč... smeh je odmeval daleč po stepi, kjer so se komaj žvižgi vlakov slišali.

„Gospod! usmili se!“ je vzdihovala žena in se stiskala na steno. Toda ti vzdih ji niso olajšali teže, ki je stiskala njeno srce.

Proti jutru je šla previdno pod strebo in se obesila z vrvo, na kateri je prej perilo sušila.

Čez dva dni so našli Arino po smradu, ki ga je razširjalo njeno truplo; potem so začeli ugibati, kdo je temu kriv? Nikolaj Petrovič je dokazal do pičice, da je Gomosov kriv. Potem je vdaril načelnik promenača v obraz in mu gromče zapovedal molčati.

Prišla je policija in začela preiskovati. Prišli so do zaključke, da je trpela Arina na melanholiji... Delavcem se je zapovedalo, pokopati jo v stepi. Ko se je to zgodilo — je vladal na postaji zopet mir in red.

In zopet so živeli njeni prebivalci štiri minute v štirindvajsetih urah, obupani od dolgega časa in hrepenenja po ljudeh, od vročine in pomanjkanja dela in zri so polni zavisti za vlaki, ki so drdrali dan za dnem mimo njih.

Po zimi pa, če so žvižgali po stepi sneženi viharji v groznih glasovih in pokrili postajno s snegom — tedaj je življenje za njene prebivalce še samotnejše in dolgočasnejše.

sodnih uradih, potem pač ni čudno, da prihajajo izpod našega peresa ostre besede, katere Gleispachovim blagoslovljencem pač res niso ravno preveč prijetne, ali zapomnijo naj si ti gospodje, da se bo prej obrnila Savinja nazaj proti Savinjskim planinam, nego bomo mi nehali boriti se za naše pravične zahteve. Naj le mesari Gleispach po žveč našem narodnem telesu, naš narod in mi z njim smo hvala Bogu še toliko žilavi, da nas vsa Gleispachovina ne bo ugonila. Sicer bo pa tudi prišel za tega gospoda čas poloma, in upamo, da ta čas ni tako daleč, ko bomo rekli: pojdi od koder te je veter prinesel!

(Zloporaba c. kr. davčnega urada v Celju za nemškonačionalno agitacijo.) Nemškonačionalni dub se je že tako vsasal v vse javne urade na Spodnjem Štajarskem, tako da kmalu ne bode več človeka, ki bi c. kr. uradom kaj zapal. Pri celjskem davčnem uradu smo prišli pri nekaterih uradnikih na sled naravnost nečuvni nemškonačionalni agitaciji v izvrševanju službe. Eden izmed teh ljudi pošilja davkoplačevalce, če ne morejo plačati davka, kar naravnost v pisarno nemškega odvetnika dr. Schurbija ali dr. Jabornega, češ, Nemci jim bodo dali posojilo. Ta dva dovolita posojila iz nemških zavodov samo, ako se stiskani davkoplačevalci zaveže, da bode vzel toliko posojila, da bode v slovenskih zavodih prej vse dolgove poplačal. Stroške transakcij trpijo tajni fond "Südmarke" itd., kajti strankam resnično naznanjeni stroški izknjižbe itd. so samo navidezni; če bi bili taki računi resno mišljeni, bil bi odvetniški zbornici dan povod, da vmes poseže. Dolžniki nemških zavodov pa morajo vsled tega postati nemški volilci. Vse to se seveda ne godi brez sporazuma med dotičnimi c. kr. uradniki in nemškimi stebri celjskimi; da bi žep tega ne občutil tudi nismo trdili. Še večjo brezstidnost je zakrivil drug c. kr. davčni uradnik, ki je kmetu vsled pritožbe zaradi visoke davčne svote lagal, da je vzrok iskati v tem, ker se je vsled krivde Slovencev v okrajnem zastopu nekaj poverilo. Mi se zoper take slučaje ne bomo nič več pritoževali na upravne instance, ki so nam, čim višje so, tem manj pravične. Namesto tega pozivljamo vse stranke, ki imajo s tukajšnjimi uradi opraviti, naj si vse take slučaje zabeležijo in skrbno zmiraj za priče, da se zavarujejo nasproti lažem. V kazenskem zakoniku govori neka točka namreč § 101 o zlorabi uradne oblasti. To bomo v bodoče na pomoč klicali. — Potem se pa taki ljudje naj le še kdaj pritožijo o ovadnostvi! Če je torej stvar tako, o čemur dvomiti nimamo prav nič vzroka, potem je poziv „Slov. Gospodarja“ zaradi opravičenja popolnoma neosnovan.

(Zveza slovenskih in nemških kmetijskih poslancev v deželni zboru.) Stiki med slovenskimi, nadalje med nemškonzervativnimi poslanci in poslanci takozvane kmetijske zaveze so bili letos v deželni zboru precej pogosti in neprisiljeni, vsled česar se je tudi pomen in upliv vsake posamezne izmed teh strank nasproti nemškonačionalni meščanski veleposesti niški večini in tudi nasproti vladi povečal. Ob zaključanju deželne zbornice so imeli poslanci imenovanj treh skupin sestanek, pri katerem so govorili v imenu „kmetijske zaveze“ Rokitsky, v imenu nemških konzervativcev Hagenhofer in Wagner in v imenu Slovencev Robič. Uspeh tega sestanka je bil ta, da te stranke tudi za naprej trdno nameravajo glede zastopanja kmetijskih koristi iti roko v roki, glede narodnostnih zadev je vsaka izmed teh skupin v svojem postopanju popolnoma prosta.

(Poslanec Vošnjak in njega glasovanje o zvišanju užitnine.) „Slov. Gospodar“ je v zadnji številki ostro pozval poslanca Ivana Vošnjaka, da se opraviči pred volci zaradi nekega glasovanja v deželni zboru. To je pa „Slov. Gospodar“ napravil iz muhe slona, kajti če si zadevo blizje ogledamo, ni tako strašna, kakor se „Slov. Gosp.“ zdi. Kakor smo izvedeli, ne od Vošnjaka, ampak od drugega slovenskega deželnozbornskega poslanca, gre se tu za predlog, naj se užitnina za vino za mesto Gradec pri Ikru za mendo 0,95 vinarja (torej za manj nego 1 v) zviša. Slovenski in tudi nemški kmetijski poslanci so sklenili glasovati proti predlogu. Poslanec Vošnjak pa po pomoti, kakor se je to v državnem zboru že

mnogokrat uglednim poslancem pripetilo, pri glasovanju rekel „da“ mesto „ne“, akoravno je baje bil za odločitev predloga. Ker je stvar dejanski bila brez pomena in je bilo itak 37 glasov za sprejetje predloga, 23 glasov pa zoper predlog, bi tudi nasprotno glasovanje Vošnjakovo bilo brez odločilnega pomena in se za stvar res pozneje nihče ni več brigal.

(Ogenj) je nastal včeraj popoldne v Fanningerevem dimniku. Požarna bramba je bila sicer jako točna, ali prišla je še prepozno, kajti ogenj so tako hitro zadušili, da se je morala povrniti, ne da bi se bila mogla izkazati.

(Za obiskovalce „Skalne kleti“) se je v zadnjem času poskrbelo, da jim bo zabava še prijetnejša. — Nabavil se je glasovir, kar daje priliko, da se gostje na ta ali oni način boljše zabavajo. Razum domačega piva so na razpolago izborna vina, postrežba najtočnejša „Skalna klet“ torej prav toplo priporočamo slavnemu občinstvu. — Upamo, da te vrstice ne bodo brez uspeha in da bodo vsaj ob nedeljah lepo urejeni prostori napolnjeni našega občinstva.

(Iz Lave) nam pišejo: Jako smo hvaležni g. dr. Dačkotu, da se je tako krepko zavzel v deželni zbor za nas. Razmere so vedno slabše. Današnja povodenj nam je zopet strašno škodo povzročila. Že jutraj ob 3 uri je bilo vse po koncu; voda je vedno naraščala. Ljudje so bili v najhujši nevarnosti zaradi živine. Svinje so morali na podstrešja nositi. Zato pa prosimo c. kr. oblast, da naj se vendar enkrat potrudijo, da nas reši iz teh nesreč in kaj ukrene. Kar smo imeli stetje, nam je vse voda poplavlila. Kriva je seveda železnica, ki vodo ovira, da se ne more odtekat. Torej še enkrat prosimo slavno oblast nujne pomoči.

(Glede napisov železniških postaj Grobelno-Rogatec) se nam poroča, da je stavbeni podjetnik omenjenih postaj, inženjer Miglitsch iz Slatine, danes pleskarju g. Bandedu zaukazati pustiti, da ima narediti slovenske postajne napise v Šmarju in v Mestini s polovico manjšimi črkami nego bodo nemški ter v Slatini in Rogatecu popolnoma napise opustiti, oziroma v Slatini naslikati samo vodno steklenico. — Inženjer Miglitsch je sin že umrlega nadučitelja Slovence Migliča iz Loč.

(V Gornjem gradu) se je pri spravljaju lesa iz graščinskih gozdov ubil neki mladenič. Zdrobilo mu je glavo, našli so ga mrtvega. Bil je priden in marljiv mladenič, ki si je že precej denarja prištel. Mati ga je oprostila od vojakov in sedaj pa ga je doma pokosila bela žena.

(V novi štifti pri Gornjem gradu) je na dvorazredni ljudski šoli nastavljena kot nadomestna učiteljica učiteljska aspirantinja gospodična Stefanijska Einspieler iz Ljubljane.

(Iz Konjic se nam piše) Dobili smo v Konjice okrajno glavarstvo in se z njim že tudi precej spoznali ter izpredvideli, da smo dobili res marsikaj koristnega, a opazili že tudi precej nepotrebnega in nepričakovane. Na uradnem poslopiju čitamo sicer dvojezičen napis in ista tako tudi na durih uradnih sob. Popolnoma nepotrebno in nepričakovano je pa, da se znaki za ceste kujejo vsi samo z nemškimi napisi. Mislimo da to nikakor ni bilo potrebno, tem manj, ker smo tudi poprej imeli dvojezične napise. Lahko si to tolmačimo, če se natančneje ozremo na nekatere uradnike, katerih nam ni treba natančneje označiti. Tem pripisujemo marsikaj — pametnega, Znamenito je, da treh imen ne razločujemo drugega od drugega, namreč Ivana, Janeza in Johana. Pripeti se vsled tega da oseba z istim imenom prejme dva enaka dopisa. Sodeluje še breztahtnejši početji nemčurski župan in občinski odbor trga konjiškega Slovinci pa roke križem drže. Veseli nas le to, da pomemčevanje preprostu in sploh kmetškemu ljudstvu več ne ugaja, ter da se pritožuje, ker se vedno bolj uresničuje stari, daleč okrog znani pregovor: „Samo Gonobiz, Gonobiz, Konjic pa nikjer ni opaziti.“ Slovinci se morajo edločno na noge postaviti.

(Slovenski volilni odbor) za občinske volitve v Mariboru je sklenil, da ne postavi svojih kandidatov, in je podal slovenskim volilcem navodila za volitve. Nemški volilni odbor je naročil za agitacijo iz Gradca nemške „burše“.

(Slovinci iz Maribora in okolice) se vabijo v nedeljo dne 22. novembra t. l. ob 3 uri popoldne na ustanovni shod gospoparskega izobraževalnega društva „Skala“ pri sv. Petru nižje Maribora v gostilni g. Muršeca s sledečim sporedom: Pristop udov. Volitev odbora. Za zabavo bodo skrbeli pevci in tamburaši. Vsakega Slovence bodi dolžnost vdeležiti se stavbe nove trdnjave pred nemčurskim Mariborom.

(Od Pesnice) Poroča se nam: Šolski nadzornik ptujskega okraja z učiteljstvom, posebno mlajšim, tako postopa, da zgubijo posamezniki popolnoma veselje za ta težavni stan. Res čudno je, da nadzornik, sam bivši učitelj, kateri mora na tanko poznati težki ter deloma žalostni položaj učiteljev, tako brezsrčno ravna z ubogimi trpinami. Naj pa tudi pomisli, da mu niso njegove izvenredne zmožnosti ali morda posebne zasluge na pedagoškem polju pripomogle na to odlično mesto. — Znano nam je vse precej na tanko, pa o tem ob priložnosti več, ravno tako tudi o njegovem postopanju pri nadzorovanju šolske mladine. Paovk in udarcev ne zamorejo odbravati in zagovarjati niti sorodni, niti drugi zaščitniki.

(Pri občinskih volitvah v Gradcu), ki so se vršile prošli terek, so zmagali kandidati socijalnih demokratov proti nemškimi nacionalcem. Izvoljeni so bili: Bichl, Resl, Hirt, Mutschsch, Sonleitner, dr. Schacherl.

Poročilo

o VII. rednem občnem zboru „Društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celju“, vršivšem se dne 15. novembra 1903 ob 3. uri popoldne v Narodnem domu v Celju.

Točno ob 3. uri odprti zborovanje društveni predsednik, tov. Ivan Bovha, v smislu § 23, stavka 2. društ. pravil. Zastopanih je 46 rednih članov. Navzoči so tudi tovariši iz Šmarja, Šoštanja, Slov. Bistrice in Maribora. Po pozdravu predsednika se prečita zapisnik zadnjega občnega zbora, ki se nato odobri. Tajnik poroča o sledečem društvenem stanju in gibanju:

Društvo šteje 126 rednih, 7 ustanovnih in 18 podpornih udov, in je imelo med letom 15 odborovih sej. Odbor se je takoj v začetku poganjal pri ministertvu za rešitev rekurza proti sklepu deželne vlade na Kranjskem, s katerim se ustanovitve II. skupine ni spoznala kot postavno dokazana. Opetovano se je poganjala tudi zadeva glede zavarovanja zasebnih uradnikov in vpeljanja nedeljskega počitka v odvetniških in notarskih pisarnah. Pri tem sta šla društvu zelo na roko gg. poslanca vitez Berks in dekan Žičkar ter mu poročala zanimive podrobnosti v obeh teh zadevah. O izvrševanju nedeljskega počitka v svojem področju je dobilo društvo od raznih krajev poročila. Iz teh je posneti, da je večina šefov za nedeljski počitek, vendar jih manjšina zadržuje v popolnem uveljenju istega. Glede vpeljanja nedeljskega počitka se je vršil 1. majnika v prostorih „Delavskega podpornega društva“ v Celju tudi manifestacijski shod, pri katerem so se sklenile in odposlale rezolucije na vlado in državni zbor. — Z ozirom na slučaj, ki se je pripetil predsedniku društva pri celjski okrajni sodnji vsled rabe slovenskega jezika, se je društvo vdeležilo tozadevnega zborovanja celjskih Slovencev meseca avgusta.

Tov. Jos. Christof je vpsal društvu vodstvu notarski tarif, katerega je sestavil v slovenskem jeziku. Ta tarif je društvo sklenilo izdati in založiti skupaj z odvetniškim tarifom.

Dne 6. septembra se je vršilo ustanovno zborovanje II. skupine v Ljubljani. Ob koncu svojega poročila meni tajnik še žalosten slučaj, da je nemila smrt pobrala zvestega podpornika društva g. dr. Ljudevita Gulina, ki je svoj čas tudi soustanavljaj društveno glasilo „Slovenska pisarna“. Zborovalci se rajnemu na čast dvignejo raz sedeže.

Poročilo se vzame na znanje in odobri. Iz poročila blagajnikovega je posneti, da je imelo društvo v preteklem letu dohodkov 1909 K 67 v, izdatkov pa 1824 K 66 v. Društveni ime-

tek znaša 2437 K 18 v in je sledeče razdeljen:	
Stanje blagajne	85 K 01 v
v celjski posojilnici naloženo	1127 . 47 .
v poštini hranilnici	184 . 65 .
nevrnjena posojila	64 . 05 .
inventar	76 . — .

skupaj torej — 2437 K 18 v

Društveno premoženje je napredovalo za 672 K 99 v; denarni promet je znašal 3734 K 33 v. Po prečitanih poročila računskih pregledovalcev tov. Christofa in Cimermana, da so računi v redu, se to poročilo odobri. — II skupina je imela dohodkov 945 K 76 v, izdatkov pa 864 K 29 v; preostanek po 81 K 47 v tvori 25%, popust in je last II skupine.

Temu sledeča volitev je imela ta-le uspeh: Predsednik z vzklikom tov. Ivan Bovha. Odborniki: tovariši Fr. Moškon, Iv. Dubršek, dr. Ljud. Stiker, Rasto Fašalek, dr. Vladisl. Pegan in Jos. Kolar; namestniki: tovariši Josip Gorican, J. Prelo in Robert Pohar, vsi iz Celja. Računska pregledovalca tov. Josip Christof iz Ljubljane in Stefan Kamenšek iz Maribora.

Na vrsto pridejo razni predlogi.

Predlog Dragotina Gobca za ustanovitev društvenega glasila, ki bi istotako zastopalo koristi posojilničnih, kakor odvetniških in notarskih uradnikov, se odkloni; ravnotako njegov nadaljnji predlog, da se združijo odv. in not. uradniki s posojilničnimi uradniki v eno društvo; kajti težnje in cilji obeh so različni in je nevarnost, da bi se zanesla nesloga v društvo.

Radi nadaljevanja društvenega glasila „Slovenska pisarna“ se vname daljša debata, ter se slednjč sklene izdajati v naprej večkrat v letu društvena poročila.

Glede zavarovanja zasebnih uradnikov in nedeljskega počitka se sklene sledeča resolucija:

Odvetniški in notarski uradniki iz Istre, Koroške, Kranjske in Štajarske zahtevajo najodločnejše, da se že enkrat skleneta zakona:

1. O zavarovanju za starost in onemoglost zasebnih uradnikov in njihovih družin.

2. O uvedbenju popolnega nedeljskega počitka v odvetniških in notarskih pisarnah.

Visoka vlada se prosi, oziroma pozivlja, 1. da poskrbi, da pride takoj v začetku tega zasedanja v državnem zboru zakon o zavarovanju za starost in onemoglost zasebnih uradnikov in njihovih družin do posvetovanja in sklepanja; 2. da takoj predloži visoki zbornici načrt zakona glede uvedbenja popolnega nedeljskega počitka v odvetniških in notarskih pisarnah.

Vsi državni poslanci se nujno prosijo, ozir. pozivljajo, da storé vse potrebne korake, da se ti dve zahtevi vzakoni že v tem zasedanju.

V pretresovanje pride nasvet II. skupine v Ljubljani, da naj bi se osrednji odbor premestil v Ljubljano. Po prečitanih dotičnega pasusa iz zapisnika občnega zbora II. skupine, se oglašajo besedi tov. dr. Pegan, ter stvarno razloži, da ni nobenega vzroka, vodstvo društva premešči iz Celja, pač pa govori mnogo razlogov zato, da v Celju ostane. Posebno poudarja, da nam oblastva tukaj celi čas niso delale toliko preglavic, kakor v Ljubljani samo ob ustanovitvi II. skupine. Ni pogoj, da bi se moralo vodstvo društva ravno v sredini svojega delokroga nahajati, o čemer nas prepričajo tudi druge društvene zveze. Želel bi pa tudi vsak rodoljub, da ostane vodstvo društva v Celju, ker se s tem krepi in pospešuje narodno življenje ob meji. — Prečita se še več dopisov od raznih krajev, v katerih tovariši izražajo željo, da vodstvo društva ostane, kjer je. Zborovalci se na to soglasno izrečejo, da ostane osrednji odbor in z njim vodstvo društva v Celju.

Tov. Cilenšek se izreče zahvala za društvu naklonjenih 50 kron.

Iskrena zahvala se izreče tudi gg. drž. poslancema vitezu Berksu in dekanu Žičkarju, da se zavzemata s toliko brigo za društvene interese v državnem zboru. — Posebno častno zahvalo pa izrečejo zborovalci na predlog dr. Pegana ustanovitvi društva in njega vesčasnemu predsedniku tov. Ivanu Bovhi, ki neumorno deluje v procvit društva.

Ljubljanskemu tovarišu g. Christofu se izreče priznanje za njegov trud ob ustanovitvi II. skupine.

Nato zaključí predsednik zborovanje z željo, da bi vsak navzoč še vsaj po enega člana društvu pridobil.

Društveno gibanje.

(Šoštanj) „Šaleška čitalnica“ ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 22. t. m., ob 3. uri popoldne v prostorih hotela „Avstrija“ v Šoštanju z običajnim sporedom.

(Iz Konjic) Tukajšnjemu bralnemu društvu sta podarila gospa dr. Rudolova in gosp. Ivan Clarici več lepih knjig, za koje jima izreka odbor tem potom srčno zahvalo.

(Trbovlje) Ženska in moška podružnica sv. Cirila in Metoda v Trbovljah imata dne 22. t. m. v gostilni g. Matuja Dolničarja v Trbovski vasi ob pol 4. uri popoldne svoje letno zborovanje. Dnevni red: 1. Pozdrav načelstva 2. Pobiranje letnine 3. Volitev novega načelstva 4. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi vjudno odbor.

(Slovensko pevsko društvo „Zvon“ pri Sv. Miklavžu bl. Ormoža) priredi v nedeljo dne 22. t. m. v prostorih gosp. Vrtnjaka veselico s petjem in tombolo. Začetek po večerni cahi.

(Cven) 100 let staro igro „Minar in njegova hči“, ki se po mestih vsako leto pri polnih hišah predstavlja, uprizori bralno društvo na Cvenu dne 29. novembra 1903 ob 5. uri popoldne v gostilni pri Zupančiču.

(Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu) priredi v soboto, dne 21. t. m., ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih svoj III. občni zbor s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Čitanje zapisnika bratskega društva „Slovenije“. 3. Poročilo odborov. 4. Proračun za zimski tečaj 1903/4. 5. Slučajnosti. 6. Razdelitev trakov.

Dopisi.

Sokol v Žalcu. Dne 17. t. m. se je vršil v Žalcu v gostilni Fr. Robleka znamenit sestanek. Načelnik celjskega Sokola J. Smrtnik, nadalje tehnik Vilko Kuček in Mirko Meglič iz Celja so se že celo letošnje poletje trudili spraviti v Žalcu v življenje sokolski zbor. Celjski Sokol je v isti namen pred nekaj meseci napravil izlet v Žalec, kjer je kljub slabemu vremenu nastopila žalska mladež v zvezi s celjsko privikrat z javno telovadbo. Od tedaj naprej se je pa z začetnim delom pridno nadaljevalo in sicer z najlepšim uspehom, zlasti ker je velečislani žalski tržan Senica sokolskemu naraščaju blagodušno prepustil v uporabo svoje obširne prostore za telovadnico. Sokolska ideja se je valed pokroviteljstva uglednih žalskih tržanov, zlasti župana Širca, nadalje znanih narodnjakov Robleka, Senice, Hodnika in Babiča tako veselo razvijala, da se je mogel storiti dne 17. t. m. oni odločilni korak v sokolskem gibanju, da se je mogel namreč ustanoviti v Žalcu poseben odsek celjskega Sokola.

Ta vesel napredek sokolske in narodne misli je privabil omenjeni večer več članov celjskega Sokola v Žalec. V kratkem podamo vsopred tega ustanovitvenega sestanka sokolskega odseka v Žalcu.

Podstarosta celjskega Sokola omenja pri zadevanje društva doseči ustanovitev sokolskih društev tudi izven Celja. Posrečilo se mu je to v zvezi z ljutomerskimi narodnjaki glede Ljutomeru, kjer se je v poletju ustanovil „Murski Sokol“. V Žalcu so se istotako pokazala pripravnost in sokolski naraščaj je prekosil prvotne nade ter se je začelo ravno inisiti na ustanovitev društva. Toda predno se sokolsko društvo ustanovi, treba je zato trdné podlage. Zato se je v smislu novosprejetih društvenih pravil sklenilo ustanoviti poseben sokolski odsek za Žalec, iz katerega bode svoječasnno laško nastalo samo stojno društvo. Zato se je sestavil poleg društvenih pravil poseben poslovnik, o katerem se bode treba posvetovati ter ga odobriti.

Načelnik celjskega Sokola je prebral pripravljeni poslovnik, ter so se po podrobnih razpravah sprejele razne krajevnim razmeram ustrezajoče izpremembe. V razpravi, ki je bila zelo živahna so posegli večkrat bratje Jože Širca, Franjo Jošt, dr. Gidon Sarbec in Jos. Smrtnik ter se je ob lepem soglasju sklenilo mnogo važnih

določil, katera bi naj bila jamstvo dobrega napredovanja ustanovljenega odseka.

V odbor so bili izvoljeni in sicer predsednikom žalski tržan Franc Hodnik, podpredsednikom Vinko Babič, blagajničarjem J. Nidorfer, tajnikom J. Košar in orodjarjem J. Perger. Kot odborniška namestnika sta sprejela izvolitev za žalsko sokolstvo zaslužni Rudolf Senica in I. Jug dočim sta nalogo pregledovalcev računov sprejela župan Širca in J. Strahovnik.

Sledil je navdušen govor načelnika celjskega Sokola Josipa Smrtnika, ki je podal zbranim sokolskemu naraščaju pomen sokolske ideje, katero baš on s svojim neumornim delom toli uspešno širi. Dr. V. Kuček povdarja veselo dejstvo, da se sokolske ideje ni poprijela samo mladina, ampak da so, kakor je iz udeležbe in dejanj razvidno, pokroviteljstvo prevzeli najuglednejši tržani, ki so, kakor župan Širca, Roblek, Senica in drugi, najvplivnejši možje svojega okrožja. Bodi sokolsko delo nekaj kvas in nekako seme za plodono narodno delo v Žalcu, ki je važna narodna postojanka pred vratmi ponemčenega Celja. Franjo Jošt je vzneseno govoril o nalogah sokolstva zlasti v naših žalostnih narodnih razmerah. Župan Širca je izrekel v imenu trga zahvalo članom celjskega Sokola, ki so dali s svojim delom podlago toli važni ustanovitvi sokolskega odseka, zlasti J. Smrtnik, Mirko Meglič in drugi.

Tako je torej ustanovljen sokolski odsek v Žalcu. Na čelo mu je stopil mož, ki bode svoje moči posvetil vzvišeni stvari, predsednik Franc Hodnik. Njegovo ime in imena soustanoviteljev so nam porok, da se stavba ni postavila na peščena tla, ampak obeta temu znamenitemu narodnemu trgu lep naroden procvit.

Narodno-gospodarske novice.

Našim vinogradnikom.

(Napisal Ivan Vuk.)

Svet se suče neprestano. Novi časi, nove šege, in ti valovi, ta vrtimec časa pograbi vse in vleče seboj. Tudi za naše vinogradnike so napočili drugi časi, druge šege, po katerih se jim je ravnati. Staro, nekdanje dobro in še sedaj tako opevano ne velja nič več. Marsikateri trdovratnež, ki se je upiral novim šegam, novim, boljšim vedam, je izprevidel, da tako ne gre več, ter se je moral, hočeš ali nočeš, udati, ker bi drugače propadel. Odkar je trtna uš prišla v naše vinorodne kraje ter z njo vred drugi sovražniki vinske trte, začeli so saditi amerikance in nanj cepiti domače žlahtne trte. Vinogradi so dobili drugo podobo, lepo na oči. Prej vse razmetano po goricah, sedaj vse lepo v vrsti, da je veselje gledati. Ko pa je to trnje začelo roditi, zaslislale so se zopet tožbe: ki so šle od kraja v kraj in begale vinogradnike. Tu se je tarnalo, da vino ni dobro, tam, da grozdje ne dozori ali pa segnje. Zopet tam, da mu vse pozebe, ali da že pojema tu na rasti, predno je začelo roditi itd. Tožbe brez konca in kraja in ni čuda, da je marsikdo to amerikansko novotarijo obsodil, obsodil celo v dno pekla. Začele so se pisati knjige, kako ravnati z novimi nasadi, kako cepiti, kdaj in kako škropiti itd. V kleti kako ravnati z vinom, izboljševanje in bogve, kaj vse. One glavne stvari, katera bi se morala najprej upoštevati, pa ni nihče napisal. Kaj pomaga pouk o umnem kletarjenju, kaj o cepljenju in sajenju, ako se pa ne vé, katera vrsta je za ta ali oni kraj primerna, kako se ta obrezuje, kako ona, kje in v kakšni legi se naj sadi in kolikokrat se naj sadi. Ni čuda potem, da se je v občini naglici sadilo vse, kar se je dobilo v roke in da je potem ta neenako dozrajajoča skupina vrst dala slabo, kiselo vino. Da se vsaj nekoliko odpomore temu, sklenil sem na kratko popisati nekatere najnavadnejše in najvažnejše vrste po teoriji in praksi, ki sem jo prinesel iz vinorejske šole mariborske in pa pridobil po se danjem opazovanju. Upam, da me cenjeno občinstvo ne bo prehudó obsodilo, če ne bo morebiti kak izraz na pravem mestu. Dokler se kak boljši veščak ne potruži, da nam Slovincem ne pokaže, ki smo še sploh revni na tem polju, kaj boljšega, se bomo že morali zadovoljiti s tem razmišljanjem.

(Dalje prih.)

Druge slovenske novice.

(Ljubljanski občinski svet) je imel v torek sejo, v kateri je prišla na vrsto zopet ona častniška sfera z ljubljanskim županom. Župan je pojasnjeval, da se je v nasprotju s trditvijo državnega pravdnika, katero trdi, da se je cesarska zastava zato s silo strgala z droga, ker se je zapletla med vejave, v resnici siloma strgala na tla, ne da bi se bila kje kaj zapletla v vejave. Župan ni bil zaslišan kot prič v tej zadevi in zato tudi ni ničesar pojasnil državnemu pravdniku. Nadalje se je dobila verodostojna priča, ki je potrdila, da je na kazinskem vrtu neki 20letni turnarček hodil po cesarski zastavi, neki drug pa jo je vlačil po tleh. Zastava, ki se je zapletla v vejave, je bila frankfurterica, ki jo je mestna straža odstranjevala. V županovo poslovanje se je vmešaval samo častnik Büchel. To je torej resnica, ali kako so celo stvar predložili svojim bralcem graški in drugi nemški listi? Vpitja o slovenski nesramnosti je bilo toliko, kakor malokdaj, no, sedaj smo radovedni, kako bodo to izjavo ljubljanskega župana komentirali.

(Avtomobil v Ljubljani.) Te dni se je vozil ljubljanski avtomobilist bar. Codelli iz gladišča domov. Vozil je tako hitro po Poljanskem nasipu, da ni mogel več ravnati avtomobila in mu je isti zdrknil čez breg v Ljubljano. Pri pregledu so avtomobilu dva vola in so ga izvlekli na suho. Ponesrečil se ni nihče.

(Pred ljubljanskim deželnim sodiščem) je stal te dni sin celjskega mesta, neki Janez Degen, bivši natak, ki je bil že večkrat zaradi tatvine kaznovan. Bival je zadnji čas na Italijan skem, kjer je storil zopet več tatvin, vsled česar ga je sodišče v Bresciji v njegovi nenavzočnosti obsodilo na 16 mesecev ječe. Ljubljansko sodišče mu je prisodilo 5 mesecev težke ječe.

(Utonila je) včeraj dopoldne v Vodmatu Marija Novak, stara 20 let, doma iz Brezovice pri Ljubljani. Prala je v Ljubljani, a na stopnicah se ji je spodrsnilo in padla je v narastlo vodo. To je letos že drugi slučaj, da se je ondica perica ponesrečila.

(Ženo in sebe zaklal) Podstudenšek z Goleja nad Kamnikom na Gorenjskem, ki je pred kratkim zaklal svojo ženo, je te dni sam sebi zadal nevarno rano. Zabodel se je z velikim nožem v levo stran života, in nato hitel k sosedu, ki mu je nož izruval. Podstudenšek je nato izginil brez sledu.

(Pet oseb se je zadušilo), kakor smo že poročali, na Savici in Jesenicah na Gorenjskem. Vzrok smrti so bili strupeni plini, ki po odvodu odhajajo iz tovarne in so vdrlji v Koširjevo stanovanje. Že par dni pred nesrečo je cela družina čez noč obolela ali mislilo se je, da je bila kriva kaka jed. Na predvečer nesreče niso v peči nič kurili in zjutraj je bilo pet oseb mrtvih. Ena oseba je še pozneje umrla in eni se je zboljšalo. Jako pretresljiv prizor je bil, ko so nesli v sprejeto pet krst naenkrat. Kriva te nesreče je v prvi vrsti uprava tovarne, katera ni poskrbela za premeščenje Koširjeve rodbine v drugo stanovanje, dasiravno je isti opetovano zato prosil.

(Pismonoša izginil.) Novomeški pismonoša France Kramaršič je nenadoma izginil brez kakega sledu. Ob vodi so našli njegovo kapo in plašč. Ljudje menijo, da je te stvari nalašč tamkaj odložil, da bi zvodil ljudi za nos. Najbrž jo je popihal v Ameriko, kajti pred kratkim si je izposodil 100 kron. Poneveril ni nič.

(Protiv "Narodni šoli" v Velikovem), katero vzdržuje naša vrla "Družba sv. Cirila in Metoda", so začetkom letošnjega šolskega leta začeli Nemci velikansko agitacijo, katera pa ni imela nikakih uspehov, kajti šola obiskuje letos približno isto število otrok, kakor v lanskem letu, namreč 212, 72 dečkov in 140 deklic. Internat šteje 30 gojenk, dosedaj še nedoseženo število, kar kaže, da se je "Narodna šola" zelo priljubila ljudstvu. Ako bi pa internat razširili, bi bilo gotovo še enkrat toliko gojenk. Edini res slovenski šoli na Koroškem želimo najlepšega procvita.

(Odlikovani beneški Slovenci) V Vidnu v Italiji je bila deželna razstava, katera je prav lepo uspela. Udeležilo se jo je tudi več beneških Slovencev, izmed katerih so bili nekateri odli-

kovani. Odlikovan je bil tudi g. prof. Trinko za risbe s peresom.

Politični pregled.

(Državni zbor) se je torej sešel v torek. Kakor ni bilo pričakovati, je bila prva seja, zelo mlitava. Ko je finančni minister predložil zbornici državni proračun, govoril je ministrski predsednik Körber, ki se je v svojem govoru dotaknil vseh vprašanj, ki stojijo na sedanjem političnem obzorju. Toda ko je končal, se je zopet zgodilo nekaj, česar ni nihče pričakovalo — niti ena roka se ni dvignila, da bi mu ploskala, niti en poslanec mu ni častil kar je naredilo v dno mučen vtis. Čehi so že začeli v prvi seji z obstrukcijo, kajti zahtevali so, da se vse čisto vlogo doslovno prečita o. — Državni proračun obsega sledeče svote: Skupni dohodki so proračunjeni na 1.737.509.991 kron, skupni stroški pa na 1.734.771.291 kron. Razun finančnega ministra, kateri zahteva celh 14 milijonov manj, kakor lani, so vsa druga ministrstva povišala svoje zahteve. Suhe številke gotovo ne bodo zanimale naših cenjenih bralcev, in zato naj rajši povemo, kaj vsega je določila milost finančnega ministra nam spodnještajarskim Slovincem. Za zgraditev cestnih in vodnih stavb je določena za celo Štajarsko svota 469.700 K. Za vseučilišče v Gradcu je določenih 1.302.542 K, za srednje šole po celem Štajarskem 45.180 K. V tej svoti se nahaja tudi postavka 5000 K za višjo gimnazijo v Celju 5000 K in za samostojne nemško-slovensko gimnazijo pri Celju 5000 K (2. obrok). Koliko časa bo trpelo, predno bo slovenska gimnazija sezidana s temi borimi kronami. Prinos za regulacijo Voglajne pri Celju znaša 2640 K. Za nakup poslopja okrožnega sodišča se je določilo 185.628 K. To bi bile svote, ki bi mogle zanimati naše cenjene bralce. Kakor je videti, ni mnogo odpadlo na nas Slovence. K večjemu par tisoč kron za uravnanje voda in cest in pa onih piškavih 5000 kron za slovensko gimnazijo pri Celju in to je vse.

(V zadevi koroških justičnih razmer) se je stavljal v državnem zboru nujni predlog. O nesložnem postopanju slovenskih poslancev v tej zadevi so se čuli jako različni glasovi. Najprej je bilo sklenjeno, da se vloži skupen predlog, ali v zvezi temu je podal dr. Ferjančič ne glede na potrebo skupne akcije nujni predlog s podpisimi mladočeskimi poslanci. Nam je pač nerazumljivo, da se gospodje celo v tako važnih zadevah, kakor so justične na Koroškem, ne morejo vzdržati onega bedastega kranjskega ravnanja. Z nesložnim postopanjem se bode k večjemu doseglo, da se nam bodo Nemci v lice smejali, nikdar pa ne dosežemo, kar bi bilo potrebno. Malo več resnosti, gospodje poslanci!

(Slovenska zveza) je sklenila najstrožjo opozicijo za čas debate o Körberjevem govoru. V imenu zveze bodo govorili dvorni svetnik dr. Ploj, Hrvat Borčić in Malorus Barvinski.

(Naučni minister Hartel), ki je v zadnjem času hudo obolel, bo najbrž takoj, ko ozdravi, odstopil. Njegovo listnico bo najbrž prevzel ministrski predsednik dr. Körber, ki namerava justično ministrstvo izročiti kakemu uradniku.

(Ogrski ministrski predsednik) grof Tisza je prišel na Dunaj, da konterira z dr. Körberjem. Obiskal ga je v notranjem ministrstvu. Povod prihodu grofa Tisza je najbrž slabi vtis, katerega je naredil njegov govor v ogrski zbornici v tostranski državni polovici. Nemške stranke vložile zaradi tega interpelacijo na ministrskega predsednika in so se v ta namen vse izjavile za skupni korak.

(V ogrski državni zbornici) se nadaljuje razprava o rekrutni predlogi.

(Hrvatska) se bliža vedno bolj in bolj gospodarskemu polomu. Zasedanje zemaljskega sabora se bliža in državne blagajne so prazne. Vlada priznava samo, da ima za vzdrževanje sabora samo 24.000 kron na razpolago. Proračun izkazuje okrog treh milijonov kron primanjkljaja za katerega ni nikakršnega pokritja. Ta primanjkljaj je nekaj čudnega, kajti Hrvatska bi morala biti bogata, ako bi je ne bil Hedervary tako zavozil v blato. Prodati bodo morali deželne gozde, da se bi primanjkljaj pokrili.

(Beda srbskih učiteljev) Učitelji kragujevačkega okraja že tri mesece niso dobili nobene plače. Njih glasilo „Prosveta“ pravi, da ni upati, da bi letos sploh kaj dobili. Kliče jih k združenju in k pogumnemu delu za zboljšanje tega neznosnega stanja.

(Iz Macedonije) Turški listi prinašajo poročila o škodi, ki jo je vstaja povzročila. Poročilo pravi, da se je v treh okrožjih monastirskih vilajetih požgalo 3126 hiš, katere namerava vlada na lastne stroške sezidati, kar bi jo stalo nad pol milijona pijastrov, kar ni ravno tako velika svota, ako se pomisli, da je pijaster vreden komaj 21 v, pri čemur bi stala turško vlada ena hša 33 kron. Grški častniki prinašajo vesti o težavnem položaju krščanskih orožnikov v Macedoniji. Mohamedansko prebivalstvo jih popolnoma prezira. Zgodilo se je celo da je neki turški vojak na javnem trgu v Kastoriji umoril krščanskega orožnika, ne da bi mu se kaj zgodilo. Reforme bodo ostale pač le na papirju.

(Italijanski kralj in kraljica) se sedaj mudita na Angleškem. Sprejeli so ju z velikim navdušenjem.

P. n. cenjenim naročnikom, ki so celoletno zaostali z naročnino in pa onim, ki nam dolgujejo še iz prejšnjega leta, poslali smo poštno povzetje in prosimo, da blagohotno predpisane vsote plačajo domačemu c. kr. poštnemu uradu, da ne bo pomot in neprelik.

Upravištvo „Domovine“.

Živinorejel

v šmarskem okraju v Št. Jurju in okoliških farah pozor!

Patentirana in od ministrstva koncesijonirana živinska redilna moka za svinje, govedo itd. hitro izrediti, dobiva se edino le

pri G. Fran Vuga na Grobelnem.

(466) 2-1

(457) *Med. univ.* 3-3

dr. Vid Červinka

*c. in kr. polkovni zdravnik v rezervi,
bivši sekundarij bolnic v Innomostu,
na Dunaju in v Pragi
ordinira kot okrožni, sodnijski in bla-
gajnični zdravnik vsak dan*

☉ v Braslovčah št. 15 ☉

Učenec

poštenih staršev s primerno šolsko izobrazbo sprejme se takoj v trgovini D. Hribarja v Celju.

Ženitna ponudba.

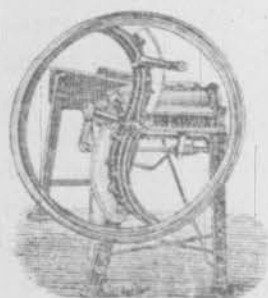
Mladec, star 27 let, ki ima 1000 K premoženja, doma na Spodnjem Štajarskem, Slovenec, stanuje sedaj na Westfalskem v Nemčiji, želi vzeti v zakon gospodično od 17 do 19 let staro, s primernim premoženjem.

Ponudbe s sliko naj se pošiljajo na naslov A. J. Hertener Strasse Nr. 130 III. nadstropje, Lange Bochum, Westfalen, Nemčija. (462) 4-2

K sezoni!

Trgovina z železnino „MERKUR“ Peter Majdič
Celje, Stajarsko *** Podružnica v Kranju, Gorenjsko

priporoča
svojo veliko za-
logo različnih
poljedelskih
strojev, kakor:
gepeljne, mlatil-
nice, čistilnice,
slamoreznice,
mline in stiskal-
nice za grozdje
in sadje, vetr-
nice, brane za
njive in seno-
žeti, pluge itd.

po najnižjih cenah. (398) - 26

St. 683.

(460) 2-2

Oddaja stavbe.

Odda se po minuendo-licitaciji stavba no-
vega enonadstropnega šolskega poslopja v Lučah,
sodnijski okraj Gornji grad, obstoječa iz dveh
učnih sob, konferenčne sobe, obenem sobe za
učila in šolsko pisarno, stanovanja za naduč-
telja, ene sobe s pripadki za učitelja.

Licitacija se vrši

v ponedeljek, dne 30. novembra t. l.

ob 10. uri dopoldne (želez čas) v šolskem po-
slopu v Lučah.

Stavba se odda le skupnemu podjetniku.
Izključna cena znaša 35.800 K.

Stavbeni operat, obsežajoč načrte, stavbeno
dovoljenje, proračun in stavbene pogoje, vpogleda
se lahko v šoli v Lučah pri šolskem vodji in
pri okrajnem šolskem svetu (uradno poslopje
c. kr. okraj glavarstva v Celju).

Vsak licitant mora, preden se jražbe ude-
leži, položiti vadij po 3.580 K.

Predsednik: APFALTRERN.

Suha bukova drva so naprodaj

pri grajščinskem oskrbništvu v Jurklostru, 1 voz
10000 kg stane 110 K, 1 seženj 24 K, franko
kolodvor Celje. — Naročila izvolijo naj se vposlati
na podpisano grajščinsko oskrbništvu v Jurklostru,
(461) 2-2 pošta Laški trg.

Gostilna hotel „Narodni dom“

(458) 3-3 v Radečah

je vsled preselitve gostilničarja v Ljubljano za
oddati pod jako ugodnimi pogoji
na račun ali v najem s 1. decembrom 1903.
Več se izve pri okrajni posojilnici v Radečah.

Salvator-balzam

(Liquor-aromatic)

Najuspešnejše domače sredstvo pri
trganju (migreni), zobobolu, glavobolu,
pri krču in raznih žilodčnih in črevnih
bolezni; ozdravi maternico, krepi vid
in je v vsakem pogledu univerzalno
domače zdravilo prve vrste.

Cena zavoju 12 steklenič z navodilom
5 kron, če se denar naprej pošlje na
spodnji naslov.

KAŠELJ

ozdravi hitro in temeljito že od nekdanj
znano domače zdravilo

trpotčev sok

Cena steklenič z navodilom in pošt-
nino vred, ako se denar naprej pošlje,
2 kroni 40 vinarjev

Naslov za naročbe (400) 24-6

Fr. Riedl-na lekarna pri Salvatorju
v Varaždinu števil 104

Zdravlje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni. Učinkujejo nedosegljivo in spaso-
nosno pri boleznih na želodcu, ublažujejo katar, urejajo izmečke
in odpravijo nadležno bolečino in krče, pospešujejo in zboljšujejo
in prebavo, čistijo kri in čreva. Delujejo izobno proti hripavosti
prehlajenju. Lečijo vse bolezni najetih in slezih ter koliko in
ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico. Te kapljice so naj-
boljše sredstvo proti bolezni na maternici in modromu in raditega
ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmetijski hiši.

Naročuje se edini in točno le pod naslovom: MESTNA LEKARNA
ZAGREB Gornji grad št. 25, poleg cerkve sv. Marka. Denar se
pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.
Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na pošto:

1 ducat (12 stekl.)	4 K
3 ducati (36 „)	11 „
5 ducat. (60 „)	17 „
10 ducat. (120 „)	32 „

Mestna lekarna

Zagreb

Markov trg št. 36.

Ustanovljena leta 1360

(394) 10-8

Zdravlje je največje bogastvo!

!! POZOR !!

Vsem, kateri bolehalo na želodcu in težki prebavi

daje gotovo pomoč in povzra izgubljeno zdravje

edino prava

Germanova zdravilna življenska esenca

katera je nenadkriljivo sredstvo in deluje z največjim uspehom pri vseh žilodčnih boleznih, kakor:
slaba prebava, pomanjkanje teka, žilodčna oteklina, napihovanje, podrigovanje, zgaga, zlatenica,
omotica, glavobol, krči itd. Germanova življenska esenca pomaga proti jetrnim in sleznim
bolezni, proti hemeroidom, čisti pokvarjeno kri in izločuje vse nečiste sokove iz krvi

Germanova življenska esenca odganja zastale vetrove in neznosne gliste, a s tem, da
povzra izgubljeni tek in voljo do jedi, donaja mnogo k okrepljenju telesa!

Germanova življenska esenca je pomagala že več ljudem, kateri so jako veliko potrošili
za razna zdravila brez uspeha, kateri se pomoči niti več nadejali niso.

Germanova življenska esenca se pripravlja iz blagodelujočih, povsem neškodljivih rastlin-
skih sokov, je jako prijetnega, nekoliko grenkega okusa, tako da ga lahko uživajo tudi občutljive
osebe, ženske in otroci, kateri drugih zdravil ne morejo jemati.

Cena steklenici 1 K 40 v, s pošto, se ne pošilja manj nego 2 steklenici, za spremnico in
odpravo 40 v več, in to samo po povzetju ali če se znesek pošlje naprej.

Glavna zalog, kamor naj se vse naročbe naslovljajo

K. GERMANA lekarna „pri črnem orlu“ v Belovaru, Hrvatsko.

V znak pristnosti ima vsak zavitek tiskano ime tvrde Ljekarna k „črnem
orlu“ K. Germana u Belovaru. Zato zahtevaj izrecno pristno Germanovo življensko
esenco; ako pa ti se ponudi druga, za katero bi se trdilo, da je boljše ali pa ravno tako dobra,
je ne vzami, temveč jo naroči po pošti, ako je tamkaj ne dobiš. (263) 1

Stanje hranilnih vlog 7 milijonov K. Rezervni zaklad nad 500.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih
obrestuje po 4%, ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h ka-
pitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne
da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna
občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno
močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to
hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.
Posoja se na zemljišča po 4%, na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak
dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5%, izpo-
sojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa
želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora
plačevati na leto 6%, izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Naznanilo!

Ugodna prilika!

Iz konkurzne mase Josipa Volčaka na Jamu pri Žužemberku na Bolezijskem se odda ponudbenim poteni manufakturna in spekerijska zaloga, popisana v inventarju pod redno številko 107 do 566 in 569 do 822 v cenilni vrednosti 9808 K 47 v in 8184 številka 34 na Jamu, s hlevom in nekaj avtilje v vred, katere je pod vložno številko 1-63 katastr občine Stavičava, sodni okraj Žužemberk, s prodajalniško pravico vred cenjeno vse skupaj na 4725 K. Kupne ponudbe in 10% varščine v gotovini se morajo najkasneje položiti do dne 1. decembra 1903 splošno pri osterbniku konkurzne mase z Ivanu Gregorčiču, o.k. notarju v Žužemberku.

Kupne ponudbe za lahko glase ali na omenjeno prodajalniško blago in liho sklapaj, ali za no na prodajalniško blago. Iznisiki odbor si pridržuje odobritev ali zavrnitev podanih ponudb, katere se bodo odprle dne 2. decembra 1933 popoldne ob 4 uri pri odbovniku g. Henriku Kandi, trgovcu v Ljubljani.

Potrditel ponudbe se domeni tako
naznani in druge ponudbe se vrnejo z var-
stno vred takoj ponudnikom.

Prodajniško blago se proda na podlagi inventura, ki se lahko upogleda pri konkurznem oskrbniku, ter pri odborniku g. Henriku Kendi, trgovcu v Ljubljani na Dolenjskem.

Blago se prodaja povprek in brez vsakega
pametstva konkornizne mase

Kupnino se mora plačati čisto brez vsakega odbitka predno se blago prevzame, najkasneje pa dne 5. decembra 1903 ob navadnih pisarničnih urah v roke oskrbnika konkurznice mase, ravno isti prodajalci pogrije veljajo tudi glede hiše s pripadki, ter tudi kupec vse pogodbene, prepisane in druge stroške, kakor tudi pristojnino.

Če se kupi blago brez hiše, mora kupec blago najkasneje do dne 8. decembra 1903, do 6 ure zvečer na lastne stroške, iz prodajalne in drugih prostorov spraviti, ker bi bilo sicer konkurzno eskribništvo upravičeno, da spravi blago na stroške in nevarnost zadržanega kupca iz omenjenih prostorov.

Opozarja se, da je hiša v prav dobrem
stanu, enonadstropna, s čednim stanovanjem,
s prostorno prodajalno, 2 skladiščema in
prostorno kletjo, stoječa ob okrajni cesti,
vodeči iz Norvega mesta v Kočevje, na jako
ugodnem prostoru za trgovino, katere se
izvršuje tam že mnogo let. Natančnejša po-
jasnila da oskrbnik konkurznega mase.

(465) 2—1 Oskrbeništvo konkurzne mase

Izplačujoče se postransko opravilo

lase poselnega trada in izguba žaga
najbolje oprebljavajo naša znanja stano
in povzročajo preveliko škodo in
slobo družina prva vrsta, ki je
znanstveniki postali poželjivi
proti vsekakor uveljavljajo
ljudski pri prevelikem
vsebinski in družinski
1790¹ Glasilo, prva izdaja

(cont.) *Cena v žigalic:* 11 11

Franko Ljubljana, 2^a, popnata :

VŽIGALICE
družba sv. Cirila in Metoda
Zaloga pri k. Pontano's Topolna

**MAL POLOZI DAR
DOMU NA ALTAR!**

Te vžigalice
sov prid družbi sv. Cirila in Metoda
v LJUBLJANI.

V Zagorju ob Savi se zdela : 1. decem-
brom v našem dobro znanimu

gostilna

Prodajo se

Vsaki gospodinji

Je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kusippovo sladno kavo.

Vijadna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izredno vselej — Kathimerijevo — Kneippovo sladno kavo in odhajajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

